

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

17. Varijs præstigijs efficere dæmonem, vt hominum in bestias mutationes
veræ videantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

Virgas eorum verè fuisse in serpentes versas à malorum omniù machinatore, an idcirco etiam homo poterit in colubrum conuerti? Imperfecta hæc animalia vel ipsa natura ex putri materia gignit; cur naturæ auxilio non faciliùs in his producendis vti potuisset artifex ille, quàm in lupis ex homine faciendis? cum vel Plinius dicat: *Homines in lupos conuerti, rursusq; restitui sibi, falsum esse confidenter existimare debemus, aut credere omnia, quæ fabulosa tot sæculis esse comperimus.*

Quo pacto autem dæmon mortalibus illudat, vt vel phantasia tales decipiat, aliq;ue sensus tam externi, quàm interni, concitatis humoribus, & confusis speciebus perturbentur: vel nebula, aut exuuiæ lupinæ alteriusue animalis corpori circumponantur; aut ipse tales spiritus nequam repræsentet, veneficis, qui se in feras transformatos esse censent, sopitis, & ad alia loca translatis: aut veræ bestię supponantur; quales fuisse, aues Diomedæas, & ceruam pro Iphigenia Agamemnonis filia à Græcis ad placandam Dianæ iram mactatam D. Augustinus indicat, & à nobis satis, arbitror, suprâ est explicatum. Et quid vtitatius est, quàm vt Stygius artifex sensibus hominis illudat, oculisq;ue tenebras offundat, vt res, quas pedibus conterunt, vel omnino aspectum eorum effugiant, vel sub vera & genuina forma non percipiantur? Cùm enim ea, quæ sensibus hauriuntur, potentijs naturaliter virtutē aliquam imprimant, cuius ope sensus elicitur, facilè dæmon huiusmodi virtutem, per medium productam, potest variare; sicut organum ipsum. Sic lingua febricitantis humore cholericò infecta dulcia amara, & mel fel esse iudicat. Sic nauigantes vrbes, colles, siluasq; recedere, seque solos firmiter consistere æstimant. Sic phrenetici mirabilia se putant videre, audire. Cur non idem posset dæmon, quod potest morbus? Consueta res est, vt dæmon visum hominis in errorem ducat. Ducit etiam in errorem intellectû, si cui persuadet, eum in lupum verè verti. Necessè enim esset talem mori, ac ad vitam à diabolo reuocari, quando eum denuo ex lupo hominem faceret. At Theologorum vox est, sola diuina virtute semel lucis huius vsura orbatum in eandem redire posse. Memoria proditum est, Simonis Magi præstigijs,

XVII:

tres qui communi spiritu frui desierant, apud Phorum Ephesi oppidum, præfente S. Euangelista Ioanne, ad vitam reuocatos esse. Et à Pythonissa Samuelem suscitatum esse sacræ tradunt litteræ. At illi, sine dubio non veri homines, sed dæmones simulatis Samuelis, vel aliorum trium corporibus sepi fuere. Fatetur ista Bodinus, sed momentenea, ait, ista est fascinatio: hominis autem in lupum transformatio multis nonnunquam annis durat. Quasi inquinati Spiritus mortalibus diuturno tempore illudere nequeant? Expertæ sunt hoc magno cum dolore matres, quæ filiorum loco lacte suo nutriuerunt, & per multos annos dæmones educarunt, qui Sprengero teste, infantum vicem subeunt, cum veri infantes à veneficis sublatis, & miserandum in modum jam dudum trucidati sunt. Eodem pacto scribit Olaus Magnus, dæmones varia in stabulis & arifodinis ministeria exercere, risus & cachinnos edere, saxa frangere, cauare, findere, eaque vrnis seu situlis ingerere, vt ita ad metalla damnatos fossiores, ad sui venerationem, incitent, vel ad inferendam sibi iniuriam, quam deinceps morte vlciscantur, prouocent. Quod multis annis continuant. Iudicant hi quidem, se veros cernere homines fraudum ignari, re ipsa tamen phantastica tantum, & ficta corpora cernunt. Quem in modum decepti etiam non rarò sunt ij, qui magos ad supplicia duxerunt, quorum tamen vice, cum in patibulum tollerentur, filum, vel stramen inuentum in cruce fuisse accepimus. Aliquando enim dæmon cultores suos, ad tempus, ex periculis eripit, vt & illos, & per illos, alios quoque grauioribus sceleribus inuoluat. Hoc pacto deceptus etiam à Simone Mago peritissimo fuit Nero Imperator, qui Simonis loco arietem capite plecti iussit; ad quem, cum triduo confecto Simon reuertisset, Nero attonitus eum diuino honore profecutus est, eique statuat Romæ posuit eum hac inscriptione: SIMONI MAGO DEO. Sic Apuleius commemorat, tres aliquando homines interemptos se putasse, cum tamen tres hircinas pelles à Pamphila saga fascinatus confoderit. Simile est, quod de Aiace Homerus scribit, qui cum insignem porcum flagellis egregiè exciperet, Vlysses se cadere opinabatur. Quamuis hoc furore magis, quam

quàm Orcina arte factum videatur; neque circa porcum aliqua mutatio, sed in sola Aiæcis imaginatione tunc facta est. At quando pro Simone Mago aries decollatus est, à Nerone atque aulicis omnibus visus est is Simonis schemate. Circumposuit illi igitur dæmon corpus aliquod, non organicum, sed merè phantasticum, ut etiam eum fecisse, cum generis nostri auctori Adamo, & Reparatori Christo apparuit, docent S. Thomas & D. Bonaventura. Cuiusmodi corpora ex aère cum, vel alia materia conficere posse diximus. Quamvis autem aër, ob raritatem suam, omni colore & figura careat, contractus tamen, & condensatus varias formas & colores recipit: sicuti cum nubes in aère montes, naues, equites, & instructas nonnunquam acies repræsentant. Illud quæri potest, quo modo, si talia non sunt vera animalium corpora, voces articulatas in ijs dæmones expriment? An non enim oratione mentis sensa explicare soli homini à natura datum est? Respondeo, malignos spiritus, sicut non vera assumunt semper animalium corpora, ita neque veras voces edere. Cum enim vox ab Aristotele definiatur, operatio animæ facta ex allisione aëris attracti ex pulmonibus, & per arteriam asperam expirati, dæmonesq; & anima destituti sint, & neque pulmones, neque arteriam habeant, neque corpori huiusmodi organis instructo assistant, non veras voces proferunt, sed veris similes, eo ferè modo, quo si tubicen artem suam bene callens, tubæ beneficio, humanis vocibus similes sonos exprimit; aut quo, per hydraulica opera vidimus audiuimusq; Salisburgi in nobilissimi celebratissimiq; horti æstiuo palatio omnis generis auium voces cantusq; ad viuum exprimi. Longè doctior artifex est diabolus, cuius ingenium longè accuratiùs potest, quàm vlli Dædali, voces & linguas animalium æquè ratione præditorum, ac destitutorum imitari.

Quæ ex fabulis proferuntur, vno verbo cadunt, si dicantur fabulosa. Et quidem quod ad Vlyssis & Diomedis socios, atque Luciani, Apuleiæ Asinum aureum attinet, vera an fabulosa sint, non immeritò dubitat D. Augustinus, & Francis Victoria, Aureus doctor S. Chrysostomus Vlyssis co-

S. Thom. 1 p.
q. 51. art. 2.
S. Bonavent.
in 2. d. 8. 2. 2.
quæst. 2.

XVIII.

S. Augustin:
lib. 18 de ciu.
Dei Frane.

S ffff 3

mites